

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 k. — kr.
Félévre 5 " — " — "
Negyedévre 2 " — " — "
Egy hónapra 1 " — " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

10 soros 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többeszer
hirdetéseknél alku szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg: díj a in
den külön bejelöléssel 30 kr.

Ex-lex állapotok.

Debreczen decz. 6.

Bánffy Dezső kormánya el van szánva az alkotmány megszegésével, törvénytelenül kormányozni Magyarországon. A szabadelvű pártból Szemere Attila — Bertalan fia — vállalkozott ennek az országgyűlésen megokolására. A magyar király személyes uralkodási jogából következtette a rendeletekkel való kormányzás szabadságát éppugy, mint azon irók, kik az abszolútizmus princípiumát akár az isteni jog, akár az öröklés vagy a hatalom, vagy a rend és szükség jogára fektetik. Ez volt a Bach-korszak elmélete is, a «kaiserliche Machtvollkommenheit», mely magához ragadta a törvényhozást. Szabadelvűnek vallotta magát, de legalább nem hazudta, hogy alkotmányos.

Ezzel szemben lássuk törvényeinket:

A magyar királynak ilyen joga nincs, azt tehát kormányára sem ruházhatja át. Az 1790—91-ki alaptörvény híres 12-ik szakasza «A törvényhozó és végrehajtó hatalom gyakorlásáról» ezeket mondja: «Ő szent felsége magától és önként elismeri, hogy ezen magyar királyságában és kapcsolt részeiben a törvények hozásának, megszüntetésének és magyarázásának hatalma a törvényesen koronázott fejedelmet és az országnak törvényes országgyűlésben összejött rendeit közösen illeti és ezen kívül nem gyakorolható;»

továbbá, hogy «a rendeknek ezen jogát sértetlenül fentartandja, a mint megboldogult elődeitől vette, azonképpen felséges utódjaira sértetlenül hagyandja, biztosítva az ország rendeit, hogy soha rendeletekkel vagy ugynevezett pátensekkel, — melyek különben az ország semmilyen bíróságai által el nem fogadhatók — ezen ország és kapcsolt részei kormányoztatni nem fognak.»

Ferencz József királyunk koronázási hitlevelében, mely az 1867: II. törvénycikkben foglaltatik, annak első szakaszában ország-világ, képviselők és miniszterek megolvashatják ezt: «Szentül és sértetlenül megtartandjuk s királyi hatalmunkkal mások által is meg fogjuk tartatni, Magyarország és társországi joga t, alkotmányát, törvényes függetlenségét, szabadságát és területi épségét... és az eddigelő országgyűlésileg alkotott s dicső elődeink. Magyarország koronázott királyai által szentesített, valamint ezután országgyűlésileg alkotandó s általunk, mint koronázott magyar király által szentesítendő törvényeit, minden pontjaikban, czikkeik-

ben és záradékaikban úgy, mint ezeknek értelme és gyakorlata a király és országgyűlés közös megegyezésével fog megállapíttatni.»

Ezt esküvel megerősítette a király s meg nem engedheti, hogy a kormány, a Bánffy-miniszterium vagy bárki más ez ellen vétsen.

Van törvényünk, ne feledje Bánffy, a »Független magyar felelős miniszteriumról« is az 1848. évi III. törvénycikk; e szerint a miniszterium mindegyik tagja mindennemű hivatalos eljárásért felelős, és (4. §.) és »mindegyik miniszter azon rendeletért, melyet aláír, felelősséggel tartozik.« (18. §.) Ki van mondva, hogy »a miniszterek feleletre vonathatnak: minden oly tettért vagy rendeletért, mely az ország függetlenségét, az alkotmány biztosítékait, a fennálló törvények rendeletét, az egyéni szabadságot, vagy a tulajdon szentségét sérti s általuk hivatalos minőségükben követtetik el vagy illetőleg adatik ki.« (32. §.)

Kérdjük immár, ezen törvényünk szerint szabad-e az országgyűlés mellőzésével és annak törvényes határozata nélkül oly rendeleteket kibocsátania a miniszteriumnak vagy az egyes minisztereknek, melyek az ország függetlenségét Ausztriával szemben pénzügyeiben és gazdaságában az 1867. évi XII. törvénycikk 58. és 68. szakaszai ellenére megsorbitják? Szabad-e rendeletekkel az alkotmány legfőbb biztosítékait, a 91-iki alaptörvényt s a királyi hitlevelet megsérteni? Szabad-e fennálló törvények ellenére az egyéni szabadságot meg nem ajánlott ujonczok állításával és a tulajdont meg nem szavazott adók behajtásával megsérteni? Szabad-e ilyen rendeleteket kiadniok?

Nem szabad. És ha megcselekszik az ellenzék kötelessége lesz vád alá helyztatásukat indítványozni, egyenként és összeségükben. Nemcsak a rendeletekért, de minden ezekből kifolyó oly tettért, mely a törvényeket sérti.

De menjünk tovább. Végrehajthatók-e a kormány illetén rendeletei vagy sem? Kötelezhetők-e a közhivatalnokok ily rendeleteket fogadosítani? Törvényeink szerint

«közhivatalnokoknak tekintendők azok kik az állam közigazgatási vagy igazságszolgáltatási, vagy valamely törvényhatóság vagy községi hatósági teendőjének teljesítésére hivataluknál, szolgálatuknál vagy különös megbízásuknál fogva kötelezettek.»

Szólunk ezekhez, mert ők is esküt tettek az alkotmányra, melyet kötelesek megtartani. Ők is alá vannak vetve a

törvénynek, melyet megszegniök büntetés terhe alatt nem szabad. Micsoda kötelességek hárulnak a közhivatalnokokra azon esetben, ha a Bánffy-miniszterium alkotmányellenes rendeleteket bocsájtana ki és tőlük követelné azoknak végrehajtását?

Ez iránt Tisza Kálmán idejében hozatott az 1886: XXI. törvénycikk 20. §-a, mely így szól:

«Kivételnek a végrehajtás kötelezettégének szabálya alól a országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására, vagy meg nem ajánlott ujonczok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek. Az előmunkálatok azonban azonnal teljesítendők.»

Ezeket tehát a köztisztviselők végrehajtani nem kötelesek, csakis az előmunkálatokat tartoznak teljesíteni, vagyis a kirovást vagy összeírást. Azontul semmit sem tehetnek.

Meg nem szavazott adót fizetni senki sem köteles, katonai szolgálatra kényszeríti országos törvény nélkül senkit sem szabad; ezt fogadta meg a király nemcsak az alkotmányban és a hitlevelben, hanem 1886-ban a törvényhatóságoknak maguktartása végett kiadta azzal a záradékkal, hogy a törvényhatóságok ahhoz tartásuk magukat s a belügyminiszter kötelessége örködni ezen törvény végrehajtásáról.

Lássuk büntetőjogi következményeit az ellene vétő közhivatalnokokra nézve.

Ha sem indemnitási törvényt, sem költségvetést az országgyűlés meg nem szavazott s az ex-lex állapot bekövetkező, a kormány az adók szedését és behajtását elrendelné, a mint a végrehajtó belép házidba s foglalni akar, ez ellen tiltakozni hazafiúi kötelesség. Ha nem enged, a büntető-törvény 199. szakasza alapján a házi jog megsértéséért bármely polgár illetékes bíróságnál panaszt emelhet. Ezen jogát így határozza meg törvénykönyvünk:

«Azon közhivatalnok, aki hivatalos hatalmával visszaélve, törvényellenesen valakinek lakásába, üzlethelyiségébe, az azokhoz tartozó vagy azokkal összeköttetésben levő helyiségbe, vagy kerített helyre, a lakónak vagy a lakással rendelkezőnek akaratlan ellenére behatol, vagy abban bennmarad: a házi jog megsértésének vétségét követi el és 6 hónapig terjedhető fogházzal büntetendő. Ha pedig abban a jogtalan behatoláson felül házkutatást is tart, 1 évig terjedhető fogházzal büntetendő.»

Ha pedig a végrehajtó közhivatalnokok, a polgárok tiltakozása ellenére, még foglalnának is vagy a lefoglalt tárgyakat elvitelnék, hogy elárverezék, azokra büntetőtörvénykönyv legszigorubb vádjai illenek: a zsarolás vagy rablás. Idézzük az ide vonatkozó szakaszokat:

•350. §. Aki azon célból, hogy magának vagy másnak jogtalanul vagyoni hasznot szerezzen, valakit erőszakkal vagy fenyegetéssel valaminek cselekvésére, eltérésére vagy elhagyására kényszerít: amennyiben cselekménye súlyosabban büntetendő cselekményt nem képez, a zsarolás vétségét követi el és 3 évig terjedhető fogházzal büntetendő.

Továbbá a 344. §. »Aki idegen ingó dolgot annak birtokosától vagy birtokától, ez vagy más jelenlevő ellen alkalmazott erőszakkal vagy fenyegetéssel azon célból veszi el, hogy azt jogtalanul eltalajdonítsa, a rablás bűntettét követi el.«

Feltehető-e, hogy a hivatalos hatalommal való visszaélés kormányrendeletre annyira vetemedjék Magyarországon, hogy a közhivatalnokokat a zsarolás és rablás vádjának tegye ki s az egész országban háborút indítson a polgárok és az államtisztviselők között? Feltehető. Bánffy Dezsőtől minden kitelik. Tudja ő nagyon jól, vagy ha nem tudná, magyar-razza meg neki Erdélyi, hogy mi az, a mit cselekedni akar? Róla is szól a büntetőtörvénykönyv, hogyha Szemere Attila tanácsát követve, a törvénysértő és alkotmányellenes rendeleteket kibocsátaná. Akár szóval, nyomtatványban vagy írásban, egyenes felhívást intézne a hatóságokhoz vagy egyes köztisztviselőkhöz, hogy tegyék meg, a miket így rendel, erre nézve a büntetőtörvény 173. szakasza következőket határozza:

»Öt évig terjedhető állami fogsággal büntetendő az, aki a király személyének sértettségét, a trónöröklés törvényes rendjét, az alkotmányos államformát, vagy a törvény kötelező erejét megtámadja.«

Ez a törvényes rend Magyarországon és ezek annak szankciója. Jól gondolják meg, miniszter urak, hogy mit cselekesznek. Többségük itt nem segít. Ne higgyék, hogy az alkotmányt minden ízében megsérthetik és megszeghetik

Csók az országuton.

A Debreczeni tárczája.

Írta: B. D.

Az apró fürdőkabinok körül ott susogott a sás. Vízi rózsza nyitott a fürdőház lépcsőinél, a miket nyirkossá tett a zöld moha. A teiep felett erdőszelvény egészítette ki ezt a tájképet, a milyent tucatszámra mutogatnak a műkereskedések kirakataiban. Csak a Balaton, amely itt, a zalai hegyek közt eldugott kis fészek alatt, éppen olyan elbűvölően szép volt, mint a legdivatosabb fürdőhelyen, adott ennek a sablonos mitheinek erőt és báj.

A nap forrón sütött, szinte látszott, hogy melegszik fel a habtszta, mosolygó víz. A kora délutáni órákban csend volt a kis teiepen, melynek a »kurszalona«-jában még a haute saisonban is unatkozva verdeste egy-egy pirosarcu, kék szemű leány a száz éves zongora szörny sarga billentyűit. A Hableány nagy kocsiszíneben azonban, amit a balatoni nád fődött be lazán, három öblös, sárga borítóju cséza előtt harapdálták kedvetlenül hosszú sörényű paripák a zabot. A zöld zsálugáteres ablakok mögött pedig leánykaczagás meg férfibeszéd hangzott ki.

Szinte megzavarta ezt a nyugalmas csendet az a batiszt ruhás, piros szalagú szalona kalapos gyermek, aki egyszerre olyan sebesen rantotta fel a »Hableány« rozzant ajtaját, mintha valami nagy veszedelemből menekülne.

Kaczagva szaladt előre, egyenesen a fürdőház mögött emelkedő erdő felé, sikongva va örömben, amikor azt látta, hogy az

büntetlenül. Lesznek bírák, kik különbséget tudnak törvények és törvényellenes rendeletek között.

Felelős miniszter urak! Önök indemnitás nélkül, provizórium nélkül, kiegyezés nélkül, költségvetés nélkül akarnak kormányozni? Mert hatalmuk van, tehetik, kiadhaják rendeleteiket, fel is oszlathatják az országgyűlést s gázolhatnak a polgárok vagyonában, jogaiban és szabadságában. De midőn ezt teszik, szétépték a magyar alkotmányt a királyi hitlevelet s proklamálták azt a nyílt és nyers abszolutizmust, mely ellen a magyar nemzet mindig protestált. Hogy nem idegenek, hanem magyarok teszik, nagyobb szégyen.

Vagy sikerül önöknek leigázni a magyar nemzetet a rabszolgaságba, vagy felidezik saját fejükre az igazság boszszuját.

A képviselőház ülése.

Debreczen, dec. 5.

Tegnap a Rakovszky-élet tárgyalása folyt. Legelőször is Plósz Sándor blamáta az igazságügyminiszteri államtitkári széket, Olyan állításokat kockáztatott, miket nevetés nélkül meg nem állhatott az ellenzék. Azt vitatta, hogy a rendőri preventív intézkedések ellen nem véd a mentelmi jog. Hivatkozott a római jogászokra. Így például mondja: ha egy képviselő rá ugrik a robogó villamos kocsira...

— Rómában? — kérdezte Hentaller Lajos.

Győry Elek sikerülten felelt meg neki személyes kérdésben, majd Hodossy Imre szólalt fel. Magából a bizottsági jelentésből bizonyította be, hogy a rendőrközeg tudja, akarva tartóztatta le a képviselőt, és a bizottság jelentésének az az állítása, hogy kép-

üldözői el-el maradnak a kanyargó erdei ösvényen.

— De Ilonka, az istenért, ne legyen gyermek! esengett utána egy sápadt, magas fiú, a kinek olajbarna szeméből őszinte beszédességgel aradt ki a lelke. Elessik és megüti magát!

No lássa! kapott a leányka után, aki abban a pillanatban megbólott egy gyökérben s oly könnyedén bukott térdre, mint mikor egy m. dárka a földre lebben.

Vérpirosan kergette el a leány a zavar-tan segítő fiút.

— Menjen már, ne legyen kiállhatatlan! Mit ugrandozik mindig körültem, mintha eltökélte volna, hogy minden áron a kedvemet rontja!

A fiú könyörgő tekintettel nézett reá. A leány arczát ez a meleg pilantás megint lángba borította. Lesütötte a szemét. De csak egy pillanatig. — Aztán még hevesebben beszélt.

— Nezze, máris ujjal mutogatnak magára! Észrevette, hogy Ella milyea tüntető barátsággal hagy bennöket magunkra. En nem akarom, hogy... hogy... de miért nem embereli meg magát! Nezze Ziegner hadnagyt.

Mosolyogva integetett egy sugár, karcu fiúnak, akinek a tiszta gyermekszeméből is kikandikált a hetyke elbizakodottság.

— Jöjjön, publi, vigye le a nyakamról ezt a poétát. Egy-kettő, állítsa haptákba. Így ni! kaczagott a leány, a kinek arczát a báj meg a határozottság sajátosságos vegyülete tette érdekessé. A kis katona szolgálatkészen ugrott oda.

viselői minőségének igazolása után elbocsájtott, homlokegyenest ellenkezik maga, a bizottság által kiderített igazsággal.

Az ellenzék módfelett felizgult erre. — Haragosan fordultak Schmiéd eladó felé:

— Ez méltatlán eljárás! Szándékos ferdítés!

— Szégyeljék magukat!

Pulszky Ágost, a nagy viharcsillapító állott föl ezután szólásra, Természetes, hogy az igazottság tetőfokra hágott. Gyanúsításait, csavarintásait folytonos közbekiállítások kísérték s Láng elnök kénytelen volt számára nyugodt meghallgatást teremteni. Több, mint 1 órai kínos erőlködés után leült, mire az elnök az ülést fölfüggesztette.

A szünet után is nagyon izgalmas volt az ülés. Chorin Ferencz félremagyarázott szavainak helyreigazítása után a legnagyobb önértéssel, sőt némileg a felháborodás hangján utasította vissza azokat az inszinuációkat, a mikkel Plósz s Pulszky elhalmozták. Kicsinyes rabuliztikának mondotta az államtitkárnak azt az eljárását, amikor ráfogta, hogy ő nem a ház határozatát idézte a minap, holott az indokolás a határozatnak szerves kiegészítőre-sze, Pulszkyval szemben pedig megrögtta, hogy ő szokása szerint a csillapítás helyett a szenvedély hangjait vegyíti össze és erőteljes hangon utasította vissza azt az állítást, hogy ő ebben az ügyben bíró is, ügyvéd is volt.

De ezzel még nem volt vége a személyes kérdésben történt felszólalásoknak. — Kubik Béla Pulszkyknak egy megjegyzésére vonatkozólag azt vágta vissza, hogy csodálkozik, hogy éppen az nem találja Rakovszky mentelmi jogát megsértve, a ki egy ellenzék kiáltására: Menjen ki! — már a miniszterelnök mentelmi jogának megsértését jelentette be a Háznak. Ezt a vágást az egész ellenzék meg tapsolta.

— No regruts, most aztán tégy ki magadért!

De az a bösz, fájdalmas tekintet, amelyet rávetett, elvette a fiú kedvét.

— Eh, ez egy Menschenfresser! Jöjjön Iluska, hagyjuk itt!

A leány félig gunyos, félig szánakozó pilantást vetett Kollar Miklósról s a katonába öltötte karját.

— Micsoda ember! sóhajtott fel humoros kétségbeeséssel Ziegner hadnagy. Fogadom, hogy mikor a szemébe néz, akkor nem azon gondolkodik, hogy milyen gyönyörűség volna azokat lecsókolni, hanem a színvegyületeket analizálja. Eia Kerl, der Verse macht! egészítette ki megbotránkozását.

Szavainak azonban, a miket negédes, mosolylyal kísért, nem volt meg a várt hatása. A leány haragosan taszította el magától a kis ellenállhatatlant. Kicsit gondolkodott, aztán odaszaladt a társasághoz, a mely kényelmesen kanyargott felfelé az ösvényen. A ruhája rózsaszínű szalagjai kaczerán libegtek utána.

II.

A négy szál cigány örült ambícióval muzsikált a kis erdő tisztáson. A felszemű ragyogó képű primás tizenhatszert húzta el, hogy:

Te hagyjál el, nem én téged,
Delibáb volt a hűséged...

A nótá nyikorgott, recsegett, a mig kiszabadult a zsinéggel összekötözött hurok közül. De a felséges holdvilágban, a meleg, illatozó levegőben, melyen át-suhogott frisen a

Sorba magyarázták szavaikat Plósz s Pulszky, majd Chorin. Pulszkynek különösen a szokása szerint szavak fájtak s izgatott hangon panaszkolta el, hogy ezt nem várta volna attól, ki vele egy pártálláson van. Chorin kimagyarázó szavaival az incidens befejezést nyert. De Pulszkynek ez nem volt elég s még szólni akart. Ezt már megsokalta a Ház is, az elnök is.

— Eláll! Eláll! kiáltották balfelől.

Az elnök is figyelmeztette, hogy tulságosan használja jogait, mire Pulszky — leült.

A nap utolsó szónoka Emmer Kornél volt, ki világos okfejtésével a mentelmi jog megsértését feltétlenül megállapítva látta, de kérte a Házat, hogy döntse el e kérdést szavazással s menjen tovább.

Ülés vége 2 órakor.

Érdekes tanúságot nyújtott ez a tegnapi ülés. Ugyanis Plósz Sándor és Pulszky Ágost heves szemrehányásokkal illették Chorin Ferenccet, a miért volt bátorsága, hogy mint a mentelmi bizottság elnöke, más véleményen legyen, mint amelyet br. Bánffy Dezső a pártra rákényszeríteni akar. És a mikor Chorin ur ezeket a szemrehányásokat visszautasította, Pulszky Ágost nyíltan kijelentette, hogy Chorin ur ellenkezésbe jött azokkal a tekintetekkel, a melyekkel tartozik annak a pártnak, melynek tagja. Ennek a megjegyzésnek az volt a burkolt czélzata, hogy Chorin vonja le magatartásából a konzekvenciákat, mert a kormánypárt nem tür k-belében olyan képviselőket, kik a mai kormánypárti rendszerről elítélő véleményt mondanak. Itt volt érdekes megjegyezni a kormánypártot. Mig Bánffy személyes gárdája tüntetőleg helyeselt Pulszkynek, addig a párt komolyabb elemei mind Chorin köré csoportosulva, némán hallgatták Pulszky Ágost lehetetlen érveléseit, mig Chorinnak önérzetes kijelentéseirehöz folyton helyeselték.

balaoni szellő, a tölgyfák alatt ellágyította a sziveket. A hosszú asztal körül csillogók lettek a szemek s a tekintetek szinte csókolóztak. Mintha kérdezték volna s mintha feleltek volna egyben.

— Ugy-e nem igaz? Ugy-e hogy jobban szeretsz, mint a nóta mondja? Szeress, szereltek!

Még a mamák is, a kik nagynehezen egyeztek bele ebbe a kirándulásba, mintha megmámorosodtak volna a nyári éjszaka poézisétől. S a sovány, szomorú Hegyessné, kinek arczára a ftizis festett mosolyt, nem fáta meg, hogy forró temperamentumú, lobogószemű, fekete leánykája kezét László mérnök tartja a kezében s a minuciózításig etikettszerű Babóné kenyérgalacsinnal hajigálta meg a kis Vilma tüzes udvarlóját. Csak a kis Ilona volt rosszkedvű. Maga sem tudta, hogy mi a baja; a két udvarlója, Kollár Miklós meg a kis hadnagy pedig nem is sejtették.

Csak azt érezte, hogy úgy elakad a szive verése, ha ránéz arra a nagyszemű, komoly fiúra, aki konokul keresi a tekintetét. Pedig nem szereti, nem, nem, toppantott a kis gombos cipős lábával. Anyira haragudott azért a fellevésért is, hogy könybe lábbadta szeme bele.

Tüntető szíveséggel fordult a másik szomszédjához.

— Jöjjön táncolni publi!

A káona jókedvűen csapta össze a bokáit. Megpördölte a kunkorodó kis bajuszát csipetett a szemével, aztán derékon kapta a leányt.

— Sohse halunk meg...! Nézzen a

Ennél az incidensnél vált nyilvánvalóvá, hogy a kormánypártnak szolidaritása alaposan meg van ingatva és hogy Bánffy báró «nagy többsége» — úgy látszik — nemcsak a Rakovszky, de más kérdésekben is erősen fogyófélben van.

Az ellenzék tagjait a pártok vezetőségei felkérlik, hogy e héten állandóan a fővárosban tartózkodjanak s a képviselőház ülésein jelen legyenek.

BELFÖLD.

Josipovich horvát miniszter. A képviselőház folyosóin tegnap arról beszéltek, hogy Josipovich horvát miniszter bejelentette illetékes helyen, hogy ő január elsején tul nem volna abban a helyzetben, hogy a magyar kormánynak tagja lehessen, az esetre, ha tényleg törvényen kívüli állapotok állnának be. Miután Josipovich nemcsak horvát miniszter, hanem a horvát tartománygyűlés által a magyar országgyűlésbe delegált negyven horvát képviselőkből álló horvát klubnak az elnöke is, attól kell tartani, hogy a horvát miniszter ezen állásfoglalását negyven, eddig a többséghez számított képviselő is osztaná.

A magyar kormány ennek folytán fölhívatta Khuen-Hederváry Károly gróf horvát bánt, hogy a horvátok által teremtett ezen helyzetben velő tanácskozzék.

Az ügyet komoly politikai körökben igen élénken megbeszéljük és mint a kormánypártira aggasztó jelenséget tárgyalják.

Ez ügyben maga Josipovich a következő nyilatkozatot tette.

A közleménynek reám vonatkozó része annyiban felel meg az igazságnak, hogy én tényleg többek között kijelentettem, hogy az esetre, ha január elsején törvényen kívüli állapotok állnának be, nem maradhaték a magyar kormánynak tagja.

Mert ekem régi elvem — és ezt nem csak most, hanem mindig hirdetem és hangsúlyoztam, legutóbb a zimonyi millenniumi emlék felavatásánál is, hol a magyar kormány képviselőjében én mondtam a főlevató beszédet, — hogy miként Magyar-

ország és Horvátország csak karöltve tudott a törökök ellen küzdeni, úgy Magyarország és Horvátország most csak az alkotmányosság alapján tud karöltve egymással haladni.

Ez az én álláspontom most is és mivel a törvényen kívüli állapottal az alkotmányosságot látom megingatva, ebből a helyzetből magamra nézve levonom annak konzekvenciáját.

Ennyit mondhatok. A horvát képviselők magatartásáról nem nyilatkozhatok. Azokra én semmiféle befolyást nem gyakorlok és e tárgyban velük nem beszéltem.

Tudomásom szerint a kormány eddig ebben a kérdésben még nem sürgönyözött a horvát bánnak, kinek az én elhatározásomról — tudommal legalább — még nem lehet tudomása.

Támadás Szilágyi ellen. Általános felháborodással beszéltek tegnap a képviselőház folyosóin arról a támadásról, a mit a Háznak minden oldalán köztiszteletben álló elnöke, Szilágyi Dezső ellen követett el a »Berliner Tagblatt«. Ez az ujság egy terjedelmes cikkben azzal vádolja meg a pártatlan elnököt, hogy a kormány rovására az ellenzéknek kedvez, a házszabályokat elhanyagolja és ilyen módon akarja megbuktatni a miniszterelnököt, a kinek székébe maga akar ülni. Ezzel szemben, a cikkszerint a kabinet feje és a szabadelvűpárt el van határozva, ha Szilágyi az utolsó perczen meg nem gondolja magát, őt az elnöki székből kibuktatni, a mire az előkészítő lépések meg is történtek.

Politikai körökben általános az a vélemény, hogy a közlemény sugalmazva van. A kormány kerülő uton akarja megfenyegetni Szilágyit, hogy vagy engedjen azoknak a követeléseknek, a melyek a kisebbség elleni erőszakos eszközök alkalmazását kívánják tőle, vagy pedig hagyja el a helyét és adja át olyannak, a ki a kívánt erőszakoskodásra hajlandó. Nem hiszik azonban azt, hogy a kormány ezt a fenyegetőzést be is valósítsa. Bizonyosan a kormány maga tudja legjobban, hogy egy olyan lépés nemcsak a kormány bizonyos bukását, hanem magának a szabadelvű pártnak teljes szétbomlását is jelentheti.

Mindenesetre különös az, hogy még egy

IV. aljegyző, Garay Gyula erővel pás-de-quatret akart táncolni s a társaság zsi-bongva, kacagva megindult a város felé. A hold tiszta fényvel sütött le a fehér országútra. Gyalog mentek a gyönyörűséges nyári éjszakában, a kocsi hátul poroszkáltak utáuk.

Ilonka csak most lehetett igazán büszke Kollár Miklósról. Nem leháskodott az is, mint a többi a lányok körül, hanem önfeláldozással buzgózkodott a közjót. Az ő elismerésére méltó goudoskodása nélkül senki sém találja meg a napernyőjét, a felöltök elhanyagoltak volna valahol a kocsmában s a kocsisok föltétlenül leisszák magukat. De a derék komoly fiatal ember gondoskodott arról, hogy ne legyen baj. Mig a mult perczek emléke földöntuli boldogsággal töltötte el, faradhatlanul futkosott a mamák utasításaira, a kiknek még az uton is eszükbe jutott egy és más, a mit szomorú véletlen folytán ott feleltek a fűrdőtelepen.

Persze, a könnyelmű fiatalság nem követte a példáját. A tennisruhás, szédítő formájú nyakkendővel büszkélkedő gavallérok bőveo kihasználták a garde-des-damesok engedékenységet.

S a bosszá csapatból csilingelve hallatszott ki a lányok kacagása, a kik dévajul kergették el lovagjaikat az oldaluk mellől, hogy azok annál nagyobb hévvel folytassák az ostromot. S a nyájas, kedves éjszakában ki-kivált a sorból andalogva, szép csendesesen egy-egy par, a ki sutlogva is tudott beszélni.

Sas Ilonka mellé Molnár József került, a ki a kliehtélaja kedvéért kereste a társaságokat. Fiatal ügyvédnek — szokta volt

szemembe. Ilonka! ... Tetszem-e mag-nak! No, no, sohse tagadja! Megesett az másokkal is! S nincs is semmi abban, hiszen én meg fülig szerelmes vagyok magába. A rózsája kiesett a hajából. Itt van de nem adom oda, ha nem csókol meg.

— Pubi, maga szemtelenkedni kezd!

— No-no! Hiszen nem kell mindjárt ... Majd egyszer, ha számon kérem ... De ne legyen oly ideges ... s kitoró jókedvvel szorította magához a lányt, félhangon dudolva a friss csárdást;

Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs,
Ritka kis leány takaros ...

A lázasan lihegő, kipirult leány véletlenül Kollár Miklósról nézett. A fiu úgy állt egy bükkfához támaszkodva, mint a szomorúság szobra. Csak a szeméből zokogott ki a husz éves szív bolond, vad, de bízhatatlanul hűséges szerelme, mely megillette a leányt. Ott hagyta táncosát s odasielt meleg szeretettel, meghatottan a fiuhoz. Ez a percz, mikor a lélek analízáló műhelyében kiválasztódik a hangulatok khaoszából az érzélem.

A fiu belesáppadt a meglepetésbe. Egy pillanattig habozott, aztán halálos elszántsággal — megfogta a leány kezét. Ilonka gyöngéden a kezében hagyta. Lágyan, édesen nézett a szerelmes fiúra, a ki reszketett a felindulásban. Ujjongani szeretett volna, aztán leborulni a leány elé s úgy vallani szerelmét! De a mikor ránézett arra a mosolygó, édes gyermekarczra, megint elhagyta a bátorsága.

III.

A cigány elranciajálta utoljára a Rakóczi-udulót, a melyre a snájdig vármegyei

hétél előtt is a miniszterelnöki sajtóiroda a Timesben a klerikális ellenzékét hirdette a kormány legfőbb ellenségének, amelylyel szemben a kormány háta mögött a liberális protestánok állanak, ma már ugyanez a sajtóiroda Magyarország legzenialisabb államférfiát állítja oda a legfőbb intrikus, a kormány legveszedelmesebb ellenségéül kinek megbuktatása a Bánffy-kabinet, a szabadelvű párt, sőt az egész szabadelvűség megmentésével volna egyértelmű.

Ugy értesülünk, hogy a Házban mozgalom van, hogy Szilágyinak — Bánffynek ezen támadásával szembe kellő elégtétel adassék s magát Bánffyt akarják reaktényszeríteni, hogy Szilágyival szemben a vakmerő sértést jövétegye.

Táviratok.

Válság a kormány kebelében.

Budapest, dec. 6. 11 óra 40 p. Szilágyi Dezső Gromon és Hódossy előtt kinyilatkoztatta, hogy lemond és már ma a k a r t lemondani, de Láng nem volt jelen; K a r d o s K. pedig beteg. Az ellenzék nem akar elnököt választani. L á n g é r t azonnal elküldtek.

Josipovich lemondott s ma már nemis jött el a Hazba.

Szilágyi D. már reggel bejelentette Bánffynak a lemondását. L a n g Lajos szintén szolidaritást vállalt vele s kapacitációnak nem engednek.

Bánffy kijelentette, hogy elnöknek Tisza Istvánt, alelnöknek Gajary Ödönt öhajja. Kardos K. marad.

A Hazban zártülést követelő ívet köröztetnek.

Közvilágításunk ügye.

A közvilágításunk ügyében Márk Endre ügyvédi kamzrai elnök és Zádor Lajos, a kereskedő társulat elnöke pártkülönbség nélkül értekezletre hívták össze tegnap délután városi bizottsági tagtársaikat. Közel hatvanan jelentek meg az értekezleten és két óra

hosszáig tartó élénk eszmecserén vitatták pro és contra a közvilágítás megoldásának kérdését. Az értekezlet csaknem egyhangulag a városi tanács ismeretes javaslatához csatlakozott, a mely szerint az augsburgi légszesztársasággal, bővebb tárgyalás indítandó. Az értekezlet ezen megállapodását a következőleg indokolja: Nincs kidolgozva, hogy a házi kezelés mellett miképen fog biztosítani a világitási hálózatnak kiterjesztése sem i. azolva nincs, hogy m a g á n f o g y a s z t ó k részére ugy a világitási, mint az ipari czelokra szolgáló gáz drágábban nem adatik, mint amilyen ár és kedvezmények mellett azt az augsburgi társaság ajánlja; továbbá az sincs kidolgozva, hogy a befektendő tőke, mely módon lenne a házipénztár és a közönség megterhelhetése nélkül törlesztendő. Az is figyelembe vendő végül, hogy ma a városnak szabad keze van 1900. első feleig arra nézve, hogy a közvilágítás kérdésében tárgyaljon és bármely irányban döntsön. Mint értesülünk, ma délutánra pedig Szabó Kálmán kereskedelmi kamzrai elnök, városi bizottsági tag másik széleskö. értekezletet hívott össze ugyanezen ügyben.

Olcsóbb gázárak. 1899 január 1 től kezdve a gázfogyasztó közönséget és különösen az iparosokat és üzleteladónosokat mindenesetre kellemesen fogja érinteni a gáztársaságnak újabb ajánlatában foglalt azon kötelező nyilatkozata, hogy az összes fogyasztóknak azon esetre, — ha a vele kötendő szerződés a jövő év közepéig végleges javahagyást nyer: a gázárakat világitási czelokra 18 krról 13 krra, és ipari czelokra 15 krről 8 krra szállítja le és pedig már 1899 január 1-től kezdve. Az elszámolás ez etben akkép fog történni, hogy a jövő évben a mostani és az új árak közt mutatkozó különbözetet a feleknek az év végén megterítettik.

A közvilágítás ügyében egymást érik az értekezletek és pótajánlatok. Tegnap délután 4 órakor a Bika szálloda czukrásztermében jöttek össze a bizottsági tagok a városi tanács és főbb tisztviselőkből, mintegy 40 tagból álló értekezlet, kiket Márk Endre és Zádor Lajos hívtak össze, — ezek a házi kezelés ellenzők és Augsburgisták. Ma d. u. 6 órakor pedig az Angol Királynőben jön össze a Szabó Kálmán és Komlóssy Dezső biz. tagok által pártkülönbség nélkül összehívott gyűlés, mely a közvilágításnak a város által átvétele módozatait kívánja megbeszélni.

Az augsburgi légszesz ipartársulat pótajánlatán buzdulva, a mult évben kitűzött pályázatban résztvevő egyik észvénytársaság — mint értesülünk — az Egyesült Villamosági társaság is adott pótajánlatot a városi tanácshoz, még pedig 50.000 frt óvadék kiegészítésének megajánlásával felszerelten és azou kijelentést tette, hogy az ő ajánlata még az augsburgi légszesz ipartársulat legutóbbi ajánlatainál is előnyösebbek. — Ez igen nagy fordulatot adhat a dolognak. Valóban kíváncsian várjuk, hogy e nehéz és fontos kérdésben mimódon fog dönteni holnap a közgyűlés bölcsessége.

Az egyesült villamosági r. társulat e tárgyban ma a következő kérvényt adta be a városi tanácshoz:

„Tekintetes városi tanács!

Az újságokból értesültünk arról, hogy az augsburgi légszesz ipartársulat újabb ajánlatot intézett a tek. városi tanácshoz és ez alkalomból hivatkozással f. é. február 4-én, máj. 23. és nov. 3-án kelt beadványainkra, újlag és ismételtel kijelentjük, miszerint kötelezzük magunkat az összes eddig beérkezett ajánlatoknál, tehát az augsburgi légszesz ipartársulat 1896. nov. 26-án kelt 12505. sz. beadványában foglalt javaslatnál is lényegesen kedvezőbb ajánlatot terjeszteni a tek. Tanács elé.

Minthogy a tek. Tanács elhatározta a közgyűlésnek oly javaslatot tenni, mely szerint az augsburgi légszeszipartársulattal kötelezettség nélkül a szerződés tárgyalások megindítandók, reméljük, hogy velünk, mint honi vállalatnál hason öképen lesznek kegyesen eljárni s a szerződéses tárgyalásokat jelen újlagos kijelentésünk alapján szintén megfogják indítani.

Szándékunk komolyságának igazolására hajlandók vagyunk letéűnket 50000 frtra kiegészíteni és maradtunk

Budapest, 1898. dec. 5-én

Hazafias tisztelettel

Egyesült villamosági részvény társaság.

H I R E K.

Olvasó közönségünkhöz!

Lapunk mindazon pártolói — olvasói — barátai a kik a jövő 1899 évre lapunkra előfizetni kívánnak, — felkérjük, hogy ez iránti szándékukat egy levelezőlap útján, vagy szóval a kiadó hivatal tudomására juttatni sziveskedjenek, — amennyiben ahhoz igényt akarnak formálni, hogy részökre a »Debreczen«-t ebben az egész hónapban tiszteletből ingyen megküldjük. A »Debreczen« szerkesztősége.

* **Értesítés.** A vezetésem alatt álló közjegyzői irodát Szent Anna-utca 7 számú Paksy féle házból, az azzal szemben levő Szent-Anna-utca 6 számú Zivuska féle házba tettem át, Debreczen, 1898 december 5. dr. Pallay Béla, mint a Paksy Imre kir. közjegyző elhalálozásával megüresedett debreczen kir. közjegyzői állásra a debreczen kir. közjegyzői kamara 443.1898 számú rendelvényével kirendelt helyettes.

mondani — még kurizálni is kell a karriert. Ezt az elvét azonban csak elméletben vitte keresztül, mert a csódtörvény megtelekkönyvi rendtartás értelmes elszaválása végtére még sem nevezhető az udvariasság művészetének. Maga örült legjobban, mikor hirtelen kardsörgés hallatszott s a kis hadnagy termelt ott Ilonka mellett, egyszerűen félretolva a kiváló jogtudóst.

— Megtaláltam kis lányom! Adja csak a karját. Így . . . de ne nézzen ilyen idegesen reám. Fájtsalan valamije? A kis ujsa ugy-e Adja ide, majd ráparancsolok! Egy, kettő, három . . . s — hirtelen megcsókolta a leány kezét.

Ilonka haragosan taszította el.

— Most menjen innen azonnal, mert a mamát hívom! Vagy Kollár Miklóst!

— No ez veszedelmes fenyegetés! . . . Nagyon meg is ijednek, ha nem látom, hogy hős védelmezőjének más a kötelessége, — mutatott nevetve a fiatal emberre, a ki boldog mosolylyal az arcán veritékezett fel-tucztat női kabát, nap-rnyó, meg gallér alatt. Még Hegyessyné plaidjét is odadobták a nyakába.

A leány hátranézett s pillantása találkozott az eleven gardero-be-ével. Kollár Miklós rajongó tekintettel nézett rá, aztán megigazította a ruhatárt a vállain. Kicsit kényelmetlen dolog az az udvariasság! gondolhatta magában. Ilonka minden bosszúsága daczára is elnevette magát.

— No látja! Magát ugyancsak megvédi az a poéta. Pedig nem is lett volna szabad

haragudnia. Hi én olyan szerény voltam. Maga adósom — tudja azért a rózsáért! — s én a kezcsókkal megelégedtem volna. De most én is hajthatatlan vagyok. Kezdem a beztáncziót: egy . . . kettő . . . három . . . Nem felel . . . ?

A kis hadnagy nagyot reszelt a torkán, hirtelen értelmes lett a hangja.

— Maga nagyon igazságtalan hozzám egy apró, futó kis csókot sem akar adni mikor én ugy szeretem magát. Már a tisztibál óta, a mikor az az égszinkék ruha volt magán, a fehér szalagokkal. A fiuknak mindig mondtam, hogy a kis Sas Ilona a legszebb leány.

— Lássá azt a kis csókot.

Ilona hirtelen hátra nézett. Kollár Miklós ott ballagott a nyomukban s a zsebkendőjével az izzadságcsépeket törülgette a homlokáról.

A következő pillanatban a hadnagy mellére vonta a leányt s elborította csókjaival az arcát, ajakát. A leány mozdulatlanul, lehunyt szemmel csókoltatta magát.

Kollár Miklós pedig nem aludt az éjszaka. A naiv fiu otthon az íróasztala előtt százszor is elmondta magában boldogan szivdobogva az axiómát melyet Aquinói Szent Tamás írásából merített:

— A kitartó és igaz szerelem soha sem marad viszonzatlanul. Csak nem szabad hirtelenkedni, mert nincs nagyobb bűn, mint megzavarni a leánylélek tiszta nyugalmát.

* **Névváltoztatások.** A belügyminiszter engedélye folytán Feidman Miksa vezeték nevét Faragóra, Dábravszky Ferencz pedig a maga vezeték nevét Tölgyesre változtatta.

* **Tánc próba.** f. hó 4-ikén vasárnap volt a „Korona” című táncsteremben az iparos colon próbálása. A négyeseket 60 párt táncolt a reggeli 5 órákor ért véget. Jelen voltak.

Asszonyok: Kovács Gaborné, Arabecz Fűzőné, Király Andrásné, Szűcs Mihályné, Böszörményi Imréné, Nehéz Józsefné, Székely Istvánné, Szahmári Józsefné, Kovács Lászlóné, ifj. Balint Józsefné, Kőszeghy Janosné, Zöld Józsefné, Greizinger Gyuláné, Tóth Albertné, Stern Jakebné, Várdi Józsefné, Sárkány Györgyné, Horkány Andrásné, Balog Mihályné, Nagy Gaborné, Fóris Mihályné, Katona Antalné, Sárkány Sándorné, Szegedi Lajosné, Tenkei Imréné, Bago y Andrásné, Csajkos Gézané, Horváth Károlyné, Lankó Józsefné, Pávai Lajosné, Csuka Lajosné, Pap Lajosné, Dáncs Imréné, Németi Jánosné, Kőrösnai Lajosné, Szilágyi Ferenczné, Kiss Miklósné, Ö. V. Tóth Andrásné, Páncz Ferenczné, Ö. F. Földes Mihályné, Szőke Sándorné, Bara Jánosné, Ö. Kovács Mihályné, Mezei Istvánné, Schnell Edéné, Nánási Istvánné, Biró Ferenczné, Fehéroi Istvánné.

Leányok: Kiss Eszti, Böszörményi nővérek, Arabecz Gizella, Király Juliska, Szűcs Erzsike, Nehéz Mariska, Székely Juliska, Szahmári nőv. Kovács Eszti, Balint nőv. Lőszeghy nőv. Zöld Mariska, Greizinger Ida, Tóth Mariska, Greizinger Irma, Várdi nőv. Sárkány Mariska, Szabó Anna, Balog Juliska, Nagy Eszti, Fóris Juliska, Katona nőv. Sárkány Juliska, Tenkei Itona, Bago y nőv. Csajkos Erzsike, Horváth Mariska, Valkovszki Jolán, Pávai Erzsike, Dsuka Zsuzsika, Pap Juliska, Dene Itona, Szűcs Juliska, Koroknai nőv., Kis Eszti, Tóth Juliska, Földes Emma, Zohor Matild, Szőke Itona, Bara Itona, Kovács nőv. Eze y Eszti, Ulman Gizella, Avi Róza, Schnell Emma, Nánási nőv. Biró Zsófia, Pósalaki nőv. Cziprian Emma stb.

* **A debreczeni vadásztársulat** 1898. november 5-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyvéből. Hajtóvadászat tartatik ez év telen: 1. december 8-án Savóskuton ahol 7 db őz is lelhető, 2. decz. 18-án Soma csőszháznál. 3. 1899. január 6-án Ludasoa. 4. 1899. január 22-én Halapi csárdánál.

* **Uj címzetes püspök.** H i d a s s y Kornél szombathelyi püspök tudvalevőleg előrehaladott kora és tartos betegeskedése következtében Dr. István Vilmos prepost kanonok személyében segédpüspök kinevezését kerte, a kit ő felsége elfogadván, a november végén megtartott titkos konzisztóriumban a pápa is címzetes püspökké kinevezett. Benne a püspöki kar érdemekben gazdag, köztiszteltben aló egyház fejedelmet nyert.

* **Egyetemi tanár, a ki nem tud magyarul.** A vallás és közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg Ciokán Janos országgyűlési képviselőt a budapesti egyetemre a román nyelv és irodalom tanárává nevezte ki Ciokán előadásait ma kezdte meg. Miután a fakultás dekanja Fröh ich tanár az illető tanteremben bemutatatta őt hallgatóinak, Ciokán aki magyarul nem egészen jól tud, egy iv papírt vett és a hallgatóihoz néhány üdvözlő szót intézett, melyben megemlékezett arról, hogy ő császári és apostoli királyi felsége hívta meg őt a tanszékre. E tört. magyarsággal elmondott szavak után a dékan távozott, a mire Ciokán előadásába fogott — oláh nyelven, a mi az egyetemi szabályzattal ellenkezik, mivel az egyetemen az előadás nyelve a magyar. — A magyar hallgatók megalázkodtak ezen, de elfolytatták ér z é s é t k é t azonban úgy látszik, hogy az oláh egyetemi hallgatóknak sincsen nyükre az új professzor, mert előadását ismételtén: — „Mit a k a r Banffy és mas effajta kérdésekkel zavarták meg. Az előadás után a hír csakhamar az egyetemi polgárság körében elterjedt s nem lehetetlen, hogy e tanár kinevezése tüntetésekre fog alkalmat adni.

* **A magyar lókitétel.** Az utóbbi időben oly szép fellendülésnek örvend, mely az árak emel. edesét is a legkedvezőbb befolyással van. A román kormány legutóbb katonai bizottságot küldött Magyarorszába, hogy a lovasság részére lovakat vásároljon. A bizottság azonban csak ré zben teljesíthette küldetését, még pedig — mint jelentésében mondja — azon okból, mivel az anyag Magyarországon a Bulgária, Szerbia és O a z. ország részéről is történt vásárlások következtében jelentékeny áremelkedést tüntet fel.

* **Hamis borok.** A kolozsvári borellenőrző bizottság a megjelölt vegyelezés és szakzerű vizsgálat után két hordó bort, melyet a Szeifritó Antal fele pécsi czég szállított Kolozsvárra, egyhangulag mesterséges borknak nyilvánított, a melynek megsemmisítését javaslatba hozza. Ugyancsak egyhangulag műbornak nyilvánította a Kaun Armin és fia pécsi czeg egy 6682 liter mennyiségű szállítmányát s ezt is megsemmisítendőnek javasolja. A vizsgálat a lefoglalt bormintákat illetőleg még folyik.

* **Kényszer fotografálás a vidéken.** Aradon a szocialista igazgatás a munkások körében mindinkább nagyobb mérvet öltvén, Sarlott Domokos r. kapitány az igazgató vezéréket lefényképezteti, a nem oda való illetőségüket eltolonczoltatja. E hó 4-én fotografáltak Áhrenstein Mihály asztalos és Polak Frigyes szobafestő segéd ket. Azonkívül kitiltották őket a városból. — A mikor a kitiltottak önkénytelen utjokra keltek, a munkások a pályaudvaron ovációban részesítették, komolyabb tüntetésre azonban nem került a sor.

* **Dr. Grubi hagyatéka.** Utóbbi időben sokat írtak a lapok dr. Grubiról, a Párisban elhunyt v l á h r ú magyar orvosról, a ki Dumas Sandort és Heinet is kezelte. Grubi agglégény volt s így körülbelül két milliónyi vagyonát, minthogy végrendeletet eddig nem t laltak Magyarországon első rokonai fogják örökölni. Az örökösök mar meg meg is bízták dr. K a l d o r Ede budapesti ügyvédet, hogy jogaik ervenyesítésére tegye meg a kellő intézkedéseket.

* **Rendőrök és betörők harca.** — A Szerémség egyik kis mezővárosában Rumu-ban tegnapi éjszaka olyan rablóhistoria esett meg, amely ritkítja parját a rendőri bünyökön. Het rovtult multu, vikmerő ember szövetkezett, hogy betör az adohivatalba s kirabolja. Tervüket, mint tudósítónk távirat tozza, tegnap akarták megvalósítani. Kiástak a felat és már épp en a pénzsekre nyit fesszegték, mikor az egyik rendőr észrevette őket. Segítségét hívott es csakhamar több társával együtt rajtaütött a betörőkön. Ezek a mikor látták, hogy nem menekülhetnek, szembeálltak a rendőrökkel. Valóságos csata fejlődött ki, a melynek az lett a vége; hogy a rendőrök kébetörőt megö ték és negyet magse besitettek. Egy betörő elmenekült.

* **Kossuth nóta Deczember másodikán.** Eperjes levele ónk írja: A város közönségé so at foglalkozik most egy incidenssel, mely az itteni helyőrség és a polgármerek békés egyetértését megzavarta. Midőn deczember 2-án a katonai zenekar a tisztek kíséretében a kollégiumi épület előtt elvonult, a joghallgatók egy osztályteremben, melynek ablakai az utcára nyílnak, elénekeltek a Kossuth-nótát és még több hazafias dalt. A terparancsnokság ezzel jelentést tett a főispánnak, kinek intézkedésére Horváth Ödön dr. jogakadémiai dékan szóba hozta az ügyet a joghallgatók egyesületének meg a znap este tartott gyűlésén és a népszerű dékannak sikerült is egy nyilatkozatot elfogadtatni, mely szerint tüntetés a jogászoknak eszük ágában sem volt és mélyen sajnálják, hogy énekesüket annak tekintették. De a tisztikar ezzel meg nem elégedett hanem az a terve, hogy a Széchenyi Kórhól melynek titkára a dékan és elnöke Szinnyei Merse István főispán, valamennyien kilépnek s a 67 gyalogezred zenekarának pedig a Széchenyi-kör zeneestéin való közreműködését megtagadja. A főispán meg azt is megtette, hogy sietett sajnálatát kifejezni. Ivinger tábor-

nok előtt a történetek fölött. Ime a főispánokgyászmagyarjai egyiket Ezen hírből azt következtetoi, hogy ha dacára ama kireparálásnak: a katonaság mégis feltartja a szakadást a polgársággal szemben, a midőn a tüntetést nemis a polgárság csinálta: készakarva szakítja el magát a polgárságtól, amiből a Széchenyi-kör munkálkodásának megakadása még nem következik be.

Szentföldre és Egyiptomba rendezendő keletiutazásnak tervezete.

Az utazás tartama egy teljes hónap; indulás Budapestről 1899. április hó 4-én, visszatérkezésköz ugyanoda 1899. május hó 4-én.

Az utazás célja: a mivel emberiség minden nemzete előtt szent földnek és városnak Jeruzsálemnek, Bet'eh-mnek stb megtekintése s a vallásos kegyelet ezen tényével kapcsolatban földünk legszebb, történelmileg, földrajzilag, nép- és áruisme, tudomány és irodalom, költészet es művészet szempontjából egyaránt legérdekesebb részének szakavatott vezetése mellett a rendelkezés alatt álló rövid időn belül is lehető alapos megtekintése.

Az utazás eszközei: a szárazföldi utazást mindig első osztályu kocsiokban, esetleg külön vonatokon; a tengeri utat pedig a modern hajózás minden igényét felölölő, minden biztonság és kényelmet nyújtó gőzhajón végzi a társaság. Az egyes városokban kizárólag első rendű szállodákban és éttermekben történik az oltállásolás és ellátás, melynél jobbat sőt fényesebbet vállalat az érintendő pontokon nem nyújthat.

Minden városban szakértő vezetők és tolmácsok állanak, — és pedig a vállalat költségein — az utasok rendelkezésére, kik 10—12 egy csoportban indulnak szemlére és a nevezetességek megtekintésére.

Az utazás iránya és főbb pontjai: Az expedició Magyarország szívében, Budapesten szervezkedik egészsze, innét elindul a legkényelmesebb gyorsvonattal a m. s. v. reggeli gyorsvonatával Zágrábon at Fiuméba. Innét külön e célra bérelt fényes és minden kényelmet és biztonságot nyújtó gőzhajón a dalmát partok mentén Zará, Kattaro érintésével s Kréta szigeten pihenővel Jaffaba, innét külön vonattal Jeruzsálembe s innét 5 napi tartózkodás után Jaffan at Port-Saidba, Semailaba, Kairóba, hol 5 napot, Alexandriába 2 napot tölt. Visszauton a fekvésénél, egaljánál, növényzeténél fogva a világ egyik legszebb szigete Korfu, továbbá építészeti, művészi kincseinél fogva a föld legérdekesebb városa Velence (3 napi) s innét Triestt képezi a főbb pontokat; honnet végül 1 havi utazás után tér vissza a társaság a fővárosba.

S e pontnál megemlítendő, hogy a dalmát partok mentén a levonulás s a visszauton több nevezetes pont érintése nemcsak e helyek érdekességénél fogva vérték programmba, hanem azért is, hogy az utasok a megszakítás nélküli tengeri utból származható bagyadságnak, vagy kellemetlen tengeri betegségek kitéve ne lehessenek.

Uti költségek. Ezen minden kényelmet nyújtó ut összes költsége 528 frtban állapítottak meg.

Jelentkezések 1899. február végéig Propper N. Janos igazgató irodájához Budapest VIII. József-körut 15. sz. intézendők, hol is mindegyik megkeresésre válasz nyerhető. A fizetések a Pesti kereskedelmi bankhoz (Budapest, Dorottya-utca s Gizella-ter sarkán.) Propper N. Janos által 1899. apr. hóban rendezendő keleti utazás részvételi díjazásán küldendők és pedig február végéig 200 forint; 229 forint pedig márczius hó 15-ig.

A jelentkezés minden körülmény között az egész összeg befizetésére kötelező.

Kelt Budapestben. 1898 év deczember hóban.

Propper N. Janos, s. k. igazgató.

Élet és iskola.

Felolvasta a késmárki szünidei tanfolyamon:
Zalai Márk tanár.

Minden egyes pillantásra visszatükröződik szemünkben a látható világnak egy-egy szűkebbre vagy szélesebbre vont látóköre.

Ha eme látókört szélesíteni, ha nemcsak nézni, hanem látni is akarunk, akkor magasabb állás- és szempontot keresve, többféle mesterséges és művészi segítőeszközöket használunk.

Hogyha korlátolt sphaeránkon kívül eső tárgyakat: egyes világtájakat, a tenger mélyét, a hegyek ormait, a csillagos eget, történeti eseményeket akarunk szemlélni, akkor térképek, szobrok, régiségek, a költészet, művészet, építészet, festészet, zenészet stb. műremekeinek segítségével nemcsak az anyagi, hanem egyúttal a szellemi és erkölcsi világnak egyes phasisait, körvonalait, állapotait is idézhetjük testi-lelki szemeink elé!

Minden iskola, mely rendeltetése szerint a világ összes anyagi és szellemi objektumait varázsolja a növendékek látóhatára fölé, — ugyanannyi világra szóló panoráma, ugyanannyi caleidoscop, mely minden perczen más és más alakot öltve perczenkint és óránkint más és más ábrákat lövell látóköri határai fölé.

Eme testi, lelki gymnastika teszi az embert tulajdonképeni emberré, a földnek, az égnek, az egész világnak ujáteremtőjévé, hódítójárá, föltétlen urává.

A teremterő azonban korlátot szabott a földi lényeknek.

A fak nem nőhetnek az égbe, az emberi elme nem ölthet szárnyakat, hogy mindent lásson, mindent tudjon, mindent értsen.

Lelkünk székhelye — az agy — bármily mértékben fogékony az érzéki, értelmi és érzelmi világ befogadására, ha egyszer telítve van, akkor a természet megmáshatatlan törvényei szerint újabb benyomásokra vagy teljesen képtelen, vagy csak régibb benyomások kiszorításának magas árán.

Csak egyes kiváló elmék rendelkeznek kivételesen oly nagy, oly rugékony és csudálatos alaku aggyal, hogy a rendesen több ismeretet képesek befogadni és megtartani.

Már pedig annyit tudunk csak, amennyit megértünk, amennyit agyunk, emlékező tehetségünk elbir.

Testi és lelki erők minősége, akaratunknak, cselekvési képességünk végvára. Agyunk rugékonyága, technikája, befogadási képessége tudásunknak határvonala. Ha tulságosan megterheljük agyunkat, a sok fától nem látjuk az erdőt. Hogyha látóhatárunkba sok nagy tágas köröket vonunk, agyunk elfáradván, pihenőt keres és öntudatosan mindinkább szűkebbre vonja köreit.

Az iskola mint elsörendü művelődési eszköz módszeres beosztásával nemcsak sok különféle látókört tár tanulói, hallgatói testi-lelki szemei elé, hanem e köröket fokról-fokra időről-időre, évről-évre kiszélesíti, kitágítja, intenzívebbé teszi.

Igy szerez a tanuló idővel az iskola falai közt egy általános mint speciális ismereteket.

A szakiskola az általános műveltséget terjesztő körökön belül még speciális körökkel is szaporítja a látóhatár gyűrűit, melyek amazokat többé-kevésbé érintik, átmetasztik, átkarolják.

A művelődésnek két egyenlő értékű tényezője az elméleti és gyakorlati, a testi és lelki, a szellemi és tapasztalati egymást kölcsönösen atszelik, megvilágítják, egymást kölcsönösen támogatják, kerekdeden kiegészítik.

De vajjon az elméletnek és gyakorlatnak párhuzamosan kell-e haladni, vajjon az elméletnek meg kell-e előzni a gyakorlatot, vagy megfordítva és hogy melyikre kell tulsúlyt fektetni, ahhoz minden művelődési ágnál és foglalkozásnál egy hosszú élet tapasztalata, éles megfigyelésére van szükségünk.

A természetben mindenütt a gyakorlat előzi meg az elméletet.

A buza, a fa, minden növény előbb vadon termelt; csak azután vetették, finomították, nemesítették. A gyermek előbb tanja meg édesanyjai nyelvét, az iskola erre az alapra építi aztán beszéd- és értelmi gyakorlatait.

A mezei virány, a jégvirágok, az árnyéket vető fák vezettek a festészetre, dalos madarak csattogó a dallamos hangszerekre.

Azt hiszem, tisztelt kollegáim nem veszik rossz néven, ha mint e diszes körnek egyik legszerényebb, de korra nézve legidősebb tagja tapasztalataimból, megfigyeléseimből egyet a más elmondok és az azokból levonható következtetéseket saját bölcs belátásukra bízom.

Ezzel korántsem vállalkozom a mentori szerepre; csak egy igénytelen magocskát óhajtanék elhinteni. A szél szárnyára vett magnak sorsa ép oly bizonytalan, mint igénytelen szavam. Elpusztulhat, terebélyes fává is nőhet.

Tisztelt uraim! Az a tanuló ifjuság, melynek szellemi kiképzése önk bölcs vezetésére van bízva az alsó és felső kereskedelmi iskola növendékei két egymástól lényegesen elterő ösvényen haladva azon rendeltetés felé igyekeznek, hogy mint különböző pontokból kiinduló hadtestek a célpontra egymásnak kezét nyujtva a kereskedelmi érdekek felkarolásában egymásnak kezét nyujtva egymást megértésük támogassák, céljaikat kölcsönösen megvalósítsák.

A felső kereskedelmi iskola növendékei az elmélet, téren mozogva szárazföldön tanulják meg az uszás tempóit, anélkül, hogy csak lábuk egy ujját is megnevedvesítették. Az alsóbb kereskedelmi iskola növendékei ellenben mint naturalisták bátran lubiczkolnak az élettenger vizében mielőtt az uszás rendszerét megtanulták volna.

Midőn a vidéki városokban — úgy 30 év előtt — alig volt számbavehető kereskedelmi iskola, itt-ott gondoskodtak a kereskedők tanonczaik némi kiképzetéséről. Debreczenben, hol ezidőájt a kereskedés majdnem kizárólag magyar emberek kezében volt a tanoncok közt akadtak nem ritkán oly 14—18 évesek, kik 4—6 gimnasiumi osztályt végeztek.

Ezen eőtanulmányok elegendő intellektualis alapot nyujtottak arra, hogy a gyakorlatban működő ifjak az üzletekhez megkívántató szűkebb körü levelezést és számvitelt magában az üzletben is elsajátítsák.

Akik tudatlanul léptek az üzletbe, azok akkor is nehezebben tudtak előrehaladni lévén mindenkor a tudatlanság olyan kerékkötő, mely haladásunkban lépten nyomon gátol, megakaszt.

Azok a kimagasló férfiak, kik jelenleg bankokban, takarékpénztárakban, biztosító intézetekben, kereskedelmi és iparkamarákban, tőzsdékben vezérszerepet játszanak mindannyian egytől egyig iskolavégzett. képzett két és több nyelvet beszélő férfiak.

En természetesen csak a debreczeni v i szonyokat ecsetelhetem.

Evvel nem azt akarom mondani, hogy iskola nélkül nem lehet meggazdagodni, hisz az uszorások légiói még a kamatszámítást sem ismerik és mégis dussgazdagokká lettek. Hanem evvel csak azt a kétségtelen igazságot akarom bizonyítani, hogy kellő képzettség nélkül előkelő álláshoz, és vezérszerephez jutni senkinek sem lehet, ha még oly nagy vagyona is tett szert, hogy a gazdagság a műveltséget, képzettséget, világos értelmet nem pótolhatja. Az általános és szakszerű műveltség tehát okvetlenül szükséges arra, hogy intelligens, magyar nyelvű és érzelmi kereskedői osztályunk legyen, mely a kereskedésnek és forgalomnak minden momentumait érteni a hazai ipart kereskedést fejlesztteni tudja és akarja.

Ámde azért végzetes hiba volna be nem ismerni, hogy a műveltség mellett a kereskedés gyakorlati ismerete ép oly fontos, talán amannál még jontosabb. E kettő közül az egyen boldogulására épügy, mint hazai kereskedelmünk felvirágzására nézve a kereskedés gyakorlati ismerete kétségtelenül sokkai fon-

tosabb, életbevágóbb mint elméleti tudása és sokoldalúsága.

»Wissen und Können.« Erteni és tenni tudás közt óriási a különbség.

Másrészt a gyakorlati kereskedő lassan bár rendszertelenül és alkalmasszerűleg oly sokat tanul és tapasztal saját szakmájában, hogy ifjukori mulasztásait nagyobbára pótolhatja, míg az elmélet embere sok mindenhez ért, de alaposan semmit sem tud, legalább oly mértékben nem, hogy tudását apró pénzért, keresetforrássá válthatná fel kiváltképen ott, hol a gyakorlat emberével kellene versenyeznie.

Sőt a gyakorlati kereskedő az elméleti embert, a comptoiristát, ki vezetése nélkül nem is képes működni, még nem is tekintü kereskedőnek.

És fájdalom igaz, teljesen igaz van. Ami késnél a szükségesség nyél, az a kereskedésben az elmélet. Fontos; igen fvyntos segéd eszköz; de nem a végcél. Mellékhatás, de nem vezér ág, nem életgyökér.

Volt Debreczenben vagy 25 év előtt két igen nevezetes előkelő férfi. Az egyik dusszadag anyagi vagyonban, a másik kimagasó szellemben, jellemben, igazmondásban.

Könyves Tó h Mihály, az országos híru református lelkész, ki az 1848-iki önvédelmi harc lezajlása után sok éven át Kufsteinban mint politikai fogoly volt elzárva, az évi zarvizsgáit alkalmával ahol elnökös-ködött, talalozott ama második ferfiuval egy debreczeni nábbal Sz . . . el. kinek fia, akkor nálunk taunt. (Már mind a kettő elhalt.) Az apa kedvéért a 15 éves ifjut derekasan megfeleltették és annak daczára, hogy a fiu meglehetősen gyenge tehetség volt, örömkönyvek csordultak az apa szeméből.

Elragadtatásban a jókedvü édes beszédü öreg ur ezeket mondá: Hogyha én ifja koromban ennyi sok szépet tanultam volna mi lett volna én belőlem? Erre a praktikus gondolkodásu, szellemes lelkész. nyomban megfelelt neki. Tudja bátyám mi lett volna belőle? Koldus, nyomorult proletár lett volna belőle. Sok tudománnyal, de kevés vágott dohánnyal.

Mi csak elképedtünk e bátor szavak hallatára. Elhallgattunk miudannyian, de azért ugy sejtettük, hogy a lelkész urnak igaz van.

Azóta persze nagyot fordult a világ kereke.

A kereskedelem és forgalom világ-és hazaszerte óriási mérvet öltött, de azért annak a nagy szóközi tehetséggel megáldott sokat tapasztalt ref. lelkésznek klasszikus szavai mai napig is csengenek fülemben. Koldus lett volna belőle nem milliomas, hogyha csak anyai szépet tanult volna, de egyebet nem. A tenni bírás, a gyakorlati tudás az életnek valódi ismerete a bő tapasztalat, az emberekkel való érintkezés a vétel-adásnak művészete, a kereskedelem egyik vagy másik ágának szoros, mindenoldalú ismerete a földolog a lényeg. (Folyt köv.)

Színház.

Heti műsor:

Szerdán: uj betanulásal először »A gascognei nemes.« Regényes vig opera.

Csütörtökön: Ugyanaz.

Pénteken ujdonságul először »A hálókocsik ellenőre.

Szombaton: Ugyanaz.

Vasárnap délután: »A gimesi vadvirág.

Este ujdonságul először: »Talmi herczegnő.« nagy operett.

A párisi rongyszedők.

Tegnap este másodsor került szinre ez a darab, mely ugy érdekes voltánál, mint a főszereplő Szathmáry Árpád nagy tehetsége iránt általán nyilvánuló közelismerés és rokonszenvenél fogva megérdemelte, hogy a színházigazgató ismételen előadassa ezt a szindarkbot.

Szathmár Árpád sikerei ezuttal is azon a színvonalon állottak, ahol az iránt meggyőzőleg eddigi őszinte elismeréssel adóztunk másfelől csak fajtálni tudjuk, hogy az ő játékainak művelészetétől, közülünk való eltávozására nemcsak megfoszt bennünket.

A többi szereplők is minden tőlük telhető buzgalommal kifejtették az előadás sikeréért — nekik is szívesen adóztunk elismeréssel.

A közönség nem is volt hálátlan, Szép számú megjelenésével és sűrűn ismétlődő tetszés nyilvánításával adózott a művelészetért, melyben részesült.

(dr. Kr.)

KÖZGAZDASÁG.

London, decz. 5. A „Times”-nak azt jelentik Washingtonból, hogy Iglesias, Costa-Rica elnöke, Európába nevezetesen Londonba és Párisba utazik. Londoni útjának célja állítólag az, hogy nagyobb aranykészletet irányítson Costa Ricába és előkészítse a köztársaság átmenetét az arany valutára.

Bécs, decz. 5. Az itt időző bolgár pénzügyminiszternek a német, francia és osztrák bankok képviselőivel a 6%-os bol. ár címletek konverziója tárgyában folyt tárgyalásai, biztos értesülés szerint kedvező eredményre vezettek.

Sertésvásár.

decz. 5. **Kőbányai sertéspiacz.** Szerbiai nehez páronként 320 kilogrammon felüli párja 54—55 krajczárig, közep (párként 251—350 kilogramm súlyban) 55—56 krajczár Könyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajczár.

Sertéslétszám: 1898. évi decz. 3-án — volt készlet 38,910 darab, 1898 decz. hónap 4-én felhajtott 910 drb, 1898 decz. hónap 4-ik napján elszállított 1792 darab 1898 decz. hó 5-ik napjára maradt készletben 38,028 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lauyha.

Budapesti gabonatözsde.

decz. 5.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
»	77	—	81	00.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	10.—10.05	—	10.70—10.75
»	76	10.15—10.30	80	—
»	77	10.25—10.35	81	00.00—00.00
»	78	10.40—10.45	82	10.65—10.70
»	79	10.20—10.30	—	—
»	79	10.35—10.40	80	—
Echermegyesi ó	76	10.45—10.55	81	10.70—10.75
»	78	10.65—10.65	82	—
»	79	10.15—10.25	—	—
Bácskai ó	76	10.50—10.35	80	00.—
»	77	10.40—10.50	81	0000—00—
»	78	—	82	0000—00—
Észak magy	79	—	80	—
»	78	—	81	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram	
Öz elsőrendű	uj 70—72	8.50	8.55
» másodrendű	»	8.40	8.45
Árpa takarmánynak	» 60—62	6.20	6.55
» ételni való	» 62—64	6.80	6.80
» serfőzdei	» 64—66	7.80	8.20
Zab	» 39—41	5.75	5.70
Tengeri bánsági	»	5.55	5.35
» más nemű	»	12.25	12.75
Repeze bánsági	»	—	—

IRODALOM.

Előfizetési felhívás.

Városunk szülöttje, néh. Papp Dezső jeles zongoraművész és zeneszerző hagyatékából a magyar zeneirodalom több oly remeke feldoztetett fel újabbban, melyek eddig teljesen

ismeretlenek voltak s melyeknek kiadására az elhalt nagy zeneszerző családja, többi fővárosi elsőrangú zeneművész által buzditva, magát elhatározta: Az elhalt zeneszerző régebben kiadott magyar dalgyűjteménye „Régi emlékeimből” a hazai és külföldi zenevilág által nagy lelkesedéssel fogadtatott, annyival inkább reméljük, hogy a kiváló zeneszerző ezen kétségkívül legjobb szerzeményeit szívesen fogja fogadni hazánk minden zenésze és zenekedvelője.

A fényesen kiállított dalgyűjtemény következő szerzeményeket fogja tartalmazni:

„Megmondom én csak egy szót szólj.”

Szövege: Tóth Kálmántól.

„Voltam én már boldog veled”.

Szövege: Tóth Kálmántól.

„Ne mondd nekem.”

Szövege: Tóth Endrétől.

A 3 kiváló szép magyar dal, mely énekhangra zongorakisérettel, aképpen van leléve, hogy azok ének nélkül is eljátszhatók, egy füzetben fog megjelenni f. é. decz. hó elején Verő I. és Társa helybeli könyv és zeneműkiadó bizományában fényes kiállításban.

A gyűjtemény ára 1 frt 20 kr, mely összeg fenti céghez küldendő be a gyűjtőivekkel együtt. A t. gyűjtőknek 5 példányra egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Miskolcz, 1898. nov. hó.

Kiváló tisztelettel

PAPP JENŐ

posta és táv-rda tiszt, mint az elhunyt szerző fia.

Egy fő-utca mellett levő csinosan épült ház, a mely áll 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és konyhából, az egész udvar téglával kirakva, az udvaron egy filegória, egy másik kerítéssel elkerített udvaron egy nagy szoba és konyha házmesteri laknak vagy mosó-háznak és füstölőnek alkalmas, bámulatos olcsó áron eladó, azonnal átvehető és veendő azonnal belé is költözködhet. A ház vétel ára 4800 forint, a melyhez csupán 1800 frt készpénz szükséges a többi rajta maradható olcsó kamatu teher.

Értekezhetni Turai Farkas irodájában Miklós-utca 8.

8383.

1898.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint:

1. a „Csicsogó” csapszék a mézszárszékkel együtt az 1899. évi január 1-től kezdődő s 1901. évi decz. hó 31-én végződő 3 évre;

2. a »Cserepes« csapszék az 1899. évi Január 1-től az 1901. évi deczember hó 31-ig terjedő 3 évre; **f. 1898. évi deczember hó 21-én délelőtt 9 órakor** a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen bérbe kiadatni fognak.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül készpénzben az árvereltető bizottság kezébe letenni.

Debreczen, 1898. november 29.

A városi tanács.

Előkelő biztosító intézet,

amely az élet és baleset biztosítás minden combinációját műveli

Debreczenben felállítandó vezérügynöksége részére

Ügyvezető titkárt keres.

Csak oly urak, akik az organisáció és aquisitióban kiváló jártassággal és magában a városban nagy összeköttetéssel bírnak, kéretnek kimerítő ajánlatokat „R. J. 7256.” jelige alatt Haasenstein és Vogler-hez (Jaulus és Társa.) Budapest.

Egy női és férfi-divatáru üzlet

Nagyváradon, a legélénkebb helyen, családi okok miatt kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást nyujt Pongor József Budapesten IV. Krisztof-tér 2.

11791—1898. sz.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező s a vaspálya által is elfoglalt terület beszámításával 4067 holdat és 1559 □-ölet tevő ugynevezett »Telekház« [Külő-Ohat] és a vaspálya által is elfoglalt terület beszámításával 3851 holdat 840 □-ölt levő »Belső Ohat és Medgyes« nevezetű tagbirtokoknak az 1 00-dik évi október 1-től 1912. évi október 1-ig terjedő 12 évre haszonbérbe adása zárt ajánlatok eligodásával és nyilvános szóbeli árverés által fog eszközölni.

A zárt ajánlatok, a bánatpénz letételét igazoló elismervény hozzácsatolása mellett a város polgármesteréhez **1899. év Január hó 10 napjának délután 5 óráig adandók be.**

A szóbeli árverésre és a zárt ajánlatok felbontására pedig határnapul 1899. év január hó 11. napjának délelőtti 10 órája a városház nagy tanácstermében tüzetik ki.

Bánatpénzül leteendő a »Telekházi« (Külő-Ohat) bérletre a mostani bérösszegnek vagyis 34201 frt 20 kr-nak 10%-a tehát 3420 frt 12 kr., a Felsőohati és Medgyes nevezetű bérletre a mostani bérösszegnek vagyis 26520 frtnak 10%-a tehát 2652 frt.

A zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megtartása után fognak felbontatni.

Miről az érdeklődők azzal értesitetnek, hogy az árverési feltételek és a bérleteken levő városi épületek leltarai a számvevői hivatalba a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecz n., 1898. november 19,

A városi Tanács.

Nagy karácsonyi vásár.

A karácsonyi alkalmi eladás

*Ruhaselymek és ruhaszövetek,
Mosó bársonyok,
Barchent és Cretonokban*

rendkívüli leszállított árak mellett

nagy választékban megkezdődött

Bosznay J. és Társa

divatáru-házában, Debreczen, Kossuth-utca.

Nagy karácsonyi vásár.

Alkalmos ajándék-czikkek.

Alapított 1865-ben

A legerősebb gyártmányú és új átjártott

ZONGORÁK

PIANINÓK

és

HARMÓNIAUMOK

legelősebben kaphatók tökéletes jótállás mellett

HECKENAST GUSZTÁV

hírneves zongora-eladási intézetében.

Budapest, most: V. Gizella-tér 2. sz., (a Váci-utca sarkán.)

Ehrbar, cs. és kir. udvari zongora-gyár, továbbá Schiedmayer és fiai stuttgarti udvari zongora-gyár és Thuringia Organ Co. harmoniumgyár egyedüli képviselője Magyarországon. Árjegyzék ingyen.

HOFF maláta-

készítményei gyengék és betegeknek.

<p style="text-align: center;">Hoff János maláta egészségi itala.</p> <p>Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a labadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.</p> <p>Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.</p> <p style="text-align: right;">Bécs, Hofmühlgasse.</p>	<p style="text-align: center;">Hoff János sűrített maláta kivonata.</p> <p>Tüdőbajoknál, gégeburtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmazatik. Íze nagyon kellemes.</p> <p>Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonattal csukorkát</p> <p style="text-align: right;">Fischer G. őrnagy N.-Várad.</p>	<p style="text-align: center;">Hoff János maláta egészségi csokoládéja.</p> <p>Gyenge-égnél, vérszegénység, idegesség, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. — Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.</p> <p>Egy csomag ára 1 frt.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.</p> <p style="text-align: right;">Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p>	<p style="text-align: center;">Hoff János maláta-kivonatmellcsukorkái.</p> <p>Köhögésnél, rekedtség, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólrérhetően hatásos. A valódi maláta mellcsukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.</p> <p>Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonattal csukorkáink hatása makacs höhögésem ellen.</p> <p>Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Csukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitűnően segítettek. Busch p'ebános, Weischütz.</p>
--	---	--	---

Raktár Debreczenben: Mihálovits I. Rotschnék V., Rochlitz Schmidt A., Füleky Pál, Tóth Béla, Murakózy L., Balazs Ödön, Zelmos, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kálmán, Felegyházy János, Rickl József.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza Budapest, király u. 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a 16postával szemben.